

MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT DR.

FRANCESCO DEPASQUALE

Seduta ta' l-4 ta' Gunju, 2015

Avviz Numru. 363/2013

Golden Harvest Mfg Co. Ltd
(C 176)
vs

Dott John Attard Montalto
(ID 116853M)

Il-Qorti

Rat ir-rikors promotur ippresentat fit 18 ta' Novembru 2013 fejn is-socjeta rikorrenti talbet lill-Qorti tikkundanna lill-intimat ihallasha is-somma ta' tlett elef, hames mijha u sitta u sebghin Euro u tmienja u hamsin centezmu (€3,576.58) rappresentanti danni sofferti minnha fil-fond propjeta' tagħha li jinsab fil-pjan terren fil-blokk ta' bini numru 121, The Promenade, Tower Road, Sliema, u dana bhala rizultat ta' nuqqas ta' hsieb, diligenza u prudenza da' parte tiegħek.

Rat ir-risposta ta' l-intimat ippresentat fit 12 ta' Marzu 2014 fejn eccepixxa, preliminarjament, illi ma kienx il-legittimu kontradittur billi ma kienx involute personalment fl-incident de quo filwaqt illi, fil-meritu, sahaq illi ma kienx minnu li l-incident meritu ta' din il-kawza seħħet b'rizzultat ta' nuqqas ta' hsieb, diligenza jew prudenza da' parte tieghu.

Rat illi fl-24 ta' Marzu 2014, in vista ta' l-eccezzjoni preliminari, il-Qorti ordnat il-kapovolgiment tal-provi.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat l-affidavit ta' l-intimat **Dr John Attard Montalto** ippresentat fit 12 ta' Mejju 2014.

Semghet ix-xhieda ta' **Mark Aquilina**, rappresentant tas-socketa rikorrenti imharrek mill-intimat, moghtija fit 23 ta' Gunju 2014.

Semghet ix-xhieda ta' **Joe Cachia**, prodott mill-intimat u moghtija fit 2 ta' Marzu 2015.

Rat illi fit 23 ta' Marzu 2015 l-intimat iddkjara illi ma kellux aktar provi x'jippresenta.

Rat illi fit 23 ta' Marzu 2015 il-kawza giet differita ghall-finali trattazzjoni u fit 23 ta' April 2015 saret il-finali trattazzjoni dwar l-eccezzjoni preliminary ta' l-intimat u l-kawz athalliet ghas-sentenza fuq l-eccezzjoni preliminari.

Ikkunsidrat

Jirrizulta, mill-provi prodotti, illi s-socjeta rikorrenti hija propretarja tal-fond, fil-jan terren, tal-blokk ta' apparamenti 121, Tower Road, Sliema, filwaqt illi l-intimat huwa sid tal-flats numru 7 u 8, li huma fuq xulxin, fl-istess blokk ta' appartamenti.

Jirrizulta illi mument minnhom, l-intimat kien qiegħed jagħmel xi xogħliljet ta' rinvazzjoni fl-appartamenti tieghu u qabbad lill Joe Cachia sabiex jagħmillu x-xogħliljet strutturali u ta' rinvazzjoni illi kien hemm bzonn.

Jirrizulta illi waqt illi kien qed isiru x-xogħliljet minn Cachia u l-haddiema tieghu, gebla ossija 'brick' illi kien hemm fl-appartment ta' l-intimat waqghet l-isfel tmien sulari u nizlet fil-fond tar-rikorrenti bir-rizultat illi 'skylight' illi kien hemm fil-fond tar-rikorrenti inkiser kompletament.

Jirrizulta illi Joe Cachia gie avzat b'dana l-incident u seta jikkonstata illi l-'skylight' kienet attwalment miksura rizultat ta' bicca 'brick' illi waqghet minn fejn huwa kien qiegħed jahdem. Sussegwentement in vista ta' dana l-incident, l-intimat ma hallsux ghax-xogħliljet minnu magħmulha peress illi qallu li kelle jagħmel tajjeb ghall-hsarat illi kien ikkaguna.

Ikkunsidrat

L-eccezzjoni preliminari ta' l-intimat huwa illi huwa ma huwiex responsabbi tal-hsarat ili gew ikkawzati u, fl-affidavit tieghu jghid illi huwa ma kienx il-persuna illi waqqa l-'brick' u huwa ma kienx il-persuna illi qabbad l-lavrant illi waqqa l-gebla peress illi dana tqabbad minn Joe Cachia.

Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell fil-kawza **'Dr Tatiana Bonnici et vs Nicholsons The Supermarket Ltd et'** deciza fit 28 ta' Frar 2014

Meta sid proprieta` jinkariga terzi biex jghamillu certu xogħol fil-proprieta` tieghu, għad-danni li jistgħu jsofru terzi, jaħtu t-tnejn, is-sid u l-kuntrattur impjegat, b'mod solidali, u ma jistax wieħed jitfa' t-tort fuq l-ieħor.

Kopja Informali ta' Sentenza

Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell fil-kawza ‘**Gauci vs Korporazzjoni ghas-Servizz tal-Ilma’** deciza fil 5 ta’ Marzu 2010

“Il-ligi tagħna taht il-Kodici Civili tahseb ghall-qaghda bhal din fl-Artikolu 1037 li jipprovdi illi “kull min għal xi xogħol jew servizz iehor iqabbad persuna mhux ta’ hila, jew illi hu ma jkollux ragun jahseb li hija ta’ hila, hu obbligat ghall- hsara illi dik il-persuna, minhabba n-nuqqas ta’ hila tagħha, tikkagħuna lil haddiehor fl-ezekuzzjoni tax-xogħol jew servizz hawn fuq imsemmi”;

“In linea ta’ principju generali fuq dan il-punt hu sottolinejat mit-Trimarchi (“La responsabilità per fatto dei dependenti”, RDC 1959, 22) illi “opportunamente il rischio viene addossato all’imprenditore, il quale può prevederlo meglio del singolo malcapitato che volta per volta ne è vittima: ciò che è fortuito per quest’ultimo non è fortuito per il primo, bensì conseguenza calcolata di una propria iniziativa. E perciò l’imprenditore può meglio premunirsi contro il rischio, assicurandosi. Viene così garantito il risarcimento al danneggiato e soddisfa in tal modo un’esigenza che non dipende solo da considerazioni umanitarie, bensì anche dalla consapevolezza del grave danno economico e sociale derivante dall’abbattersi improvviso della sventura su chi è impreparato di fronte ad essa.” Hu bl-istess mod konsimili, anke jekk mhux għal kollox indentici ghall-kliem appena riportati, illi jesprimi ruhu I-Franzoni (“Dei fatti illeciti”, Ed. Utet 2004, pagna 234);

.....

*“Issa huwa minnu illi d-disposizzjoni relativa tal-ligi taht il-Kodici tagħna (Artikolu 1037) tiffonda r-responsabbilità f'min ihaddem jew fil-kommittent fuq il-principju tal-kolpa dovuta ghall-ghażla tad-dipendenti (*culpa in eligendo*). B'danakollu, dik l-istess disposizzjoni tipprovdi mbagħad ghall-alternattiva tal-ezami oggettiv tar-rizultanzi istruttorji, apparti dik soggettiva bl-użu tal-preposizzjoni “jew”. Dan kif già senjalat in extenso mill-Qorti tal-Appell, sede civili, fil-kaz, “It-Tabib Joseph R. Grecg vs Kummissarju tal-Pulizija”, deciz fl-1 ta’ Marzu 1988.*

“Imprexxindibilment minn nozzjoni tal-culpa in eligendo jidher li hu l-orjentement gurisprudenzjali ta’ dawn l-ahhar snin illi r-responsabbilità fil-kommittent jew f’miñ ihaddem hi wkoll presupposta ghall-kondotta produttiva tad-dannu tal-persuna inkarigata mix-xogħol jew tad-dipendenti tieghu. Ara, fost oħrajn, is-sentenzi esebiti fl-atti fl-ismijiet Michael Balzan vs Lawrence Ciantar nomine, Prim’Awla Qorti Civili 6 ta’ Ottubru 2002 per Imħallef David Scicluna u Emmanuel Sammut et vs Chief Government Medical Officer et, Prim’Awla Qorti Civili 12 ta’ Dicembru 2002 per Imħallef Raymond Pace.”

Il-Qorti thoss illi ma għandha xejn aktar x’izzid mal-insenjament fuq imsemmi u kienet tipprendi illi l-intimat, illi huwa Avukat di professjoni, kellu jkun a korrent ta’ tali insenjament ukoll.

Konkluzjoni

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-Qorti,

Wara illi rat il-provi prodotti u l-insenjament fuq indikata tghaddi biex tichad l-eccezzjoni preliminari ta' l-intimat illi huwa ma huwiex il-legittimu kontradittur u tordna illi l-kawza titkompla sabiex tigi deciza.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----